

Tăng cường đổi mới giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho học sinh, sinh viên - thanh niên tỉnh Bến Tre dưới tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0

Nguyễn Hoàng Nhân

ThS. Triết học, Khoa Đại cương - GDNN, Trường Cao đẳng nghề Cần Thơ

Received: 30/08/2024; Accepted: 05/09/2024; Published: 16/09/2024

Abstract: The work of fostering revolutionary ideals, ethics, and cultural lifestyle for young people under the impact of the fourth industrial revolution is one of the key and urgent tasks, always given top priority in the province Ben Tre today. Within the scope of this article, we focus on analyzing in depth the current situation and limitations of this educational work under the impact of the Fourth Industrial Revolution; From there, it serves as a foundation to propose some basic solutions to contribute to improving the effectiveness of this educational work in Ben Tre province today.

Keywords: Youth education; Ben Tre youth, fourth industrial revolution.

1. Đặt vấn đề

Thanh niên Việt Nam nói chung và thanh niên Bến Tre nói riêng là một nhóm nhân khẩu - xã hội đặc thù, bao gồm tập hợp những người có sự phát triển nhanh chóng về thể chất, tâm lý và trí tuệ, nằm trong độ tuổi từ 16 tuổi đến 30 tuổi. Theo số liệu của Cục thống kê tỉnh: Năm 2019 tổng số thanh niên Bến Tre là 221.001 người, thanh niên nông thôn là 198.968 người; thanh niên chiếm 17,14% dân số của tỉnh; trong 5 năm tới, số lượng thanh niên khoảng 222.227 người. Trong quá trình xây dựng và phát triển, với vai trò là người làm chủ tương lai, phát huy tối đa giá trị từ lớp thanh niên “Đồng Khởi mới” là nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng nhu cầu phát triển bền vững, thì cần phải chú trọng công tác giáo dục thanh niên về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, là một mục tiêu trọng điểm của công tác giáo dục. Những điểm mới trong Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII nhấn mạnh những nội dung cần được giáo dục, bồi dưỡng cho thanh niên hiện nay là: “Lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội; nâng cao nhận thức, ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật, bảo vệ môi trường, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc của người Việt Nam”. Những nội dung này, chính là chất “xúc tác” quan trọng có tính định hướng trong công tác tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả của công tác giáo dục thanh niên tỉnh Bến Tre, thông qua đường lối, chính sách, chủ trương của tỉnh hiện nay, nhằm khắc phục những hạn chế của một bộ phận thanh niên còn tư tưởng ý lại, lười tư duy, yếu về kỹ năng sống, xa rời các giá trị

văn hóa truyền thống, chưa thích ứng kịp thời với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ Tư. Từ đó, tạo ra một thế hệ thanh niên Đồng Khởi mới mang lý tưởng, khát vọng thoát nghèo, làm giàu và chiếm lĩnh khoa học công nghệ thích nhanh với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Đồng thời, ngày càng khẳng định vị trí, vai trò, đóng góp xứng đáng vào sự phát triển của tỉnh trong thời gian tới.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa thanh niên ở tỉnh Bến Tre hiện nay

Trong thời gian qua, tỉnh Bến Tre đã nghiên cứu có trọng điểm những điểm mới trong công tác giáo dục thanh niên từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII kết hợp với việc thực hiện Chỉ thị 42-CT/TW là nhiệm vụ then chốt và hướng đến xây dựng các hình mẫu Thanh niên Đồng Khởi mới là trọng tâm. Cho nên, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên ở tỉnh Bến Tre đã đạt được một số thành tựu đáng kể, cụ thể là:

Thứ nhất, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cách mạng với việc triển khai thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được xác định là trọng tâm luôn được triển khai đồng bộ, thường xuyên, liên tục theo chuyên đề hàng năm với nhiều mô hình, cách làm hay được xây dựng, nhân rộng, tiêu biểu đã được ứng dụng công nghệ thông tin được nêu bật trong Văn kiện Đại hội đại biểu đoàn thanh niên Bến Tre: Cuộc thi trực tuyến “Tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí

Mình” trên website tuoitrexudua; mini game tìm hiểu về cuộc đời, sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh mang tên “Nhà thông thái xứ Dừa”; hội thi tìm hiểu Di chúc Bác Hồ với hơn 225.150 lượt đoàn viên, thanh niên và HS tham gia. Tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh kết hợp trực tiếp và trực tuyến với nhiều hình thức đổi mới: Học tập trực tuyến, thi trắc nghiệm, thi diễn kịch, tìm hiểu về Nghị quyết, kiến thức, lý luận chính trị có hơn 268.000 lượt cán bộ Đoàn, đoàn viên, thanh niên được học tập diễn ra sôi nổi lan tỏa sâu rộng. Ngoài ra, công tác giáo dục tư tưởng, dư luận xã hội trong thanh niên với công tác đấu tranh chống những luận điệu, âm mưu, hành động “diễn biến hòa bình, bạo loạn lật đổ” đang diễn biến hết sức phức tạp của các thế lực thù địch nhằm vào thanh niên cũng rất được quan tâm chú trọng. Trong đó, công tác tư tưởng về nâng cao nhận thức và hành động đúng đắn, ý thức bảo vệ Tổ quốc, lòng yêu nước, hành động “Yêu nước đúng cách” được nhân rộng với Ngày hội Quốc phòng toàn dân, Ngày hội đại đoàn kết dân tộc, Ngày hội “Tuổi trẻ anh hùng bảo vệ Tổ quốc”. Tổ chức thường xuyên các hội nghị trực tuyến, liên hoan các nhóm tuyên truyền ca khúc cách mạng. Tham gia các diễn đàn “Tuổi trẻ hướng về biển đảo”, hoạt động đồng diễn, xếp hình bản đồ Việt Nam, Chiến dịch “Hãy làm sạch biển”, Thi vẽ tranh, tuyên truyền trực quan về “Hoàng Sa, Trường Sa là của Việt Nam”, xây dựng 06 công trình Cột mốc chủ quyền biển đảo, thực hiện công trình Dừa Bến Tre với biển đảo quê hương...

Thứ hai, công tác giáo dục truyền thống thường xuyên được triển khai hiệu quả thông qua bám sát các sự kiện lịch sử, chính trị, văn hóa của đất nước, của tỉnh thu hút đông đảo thanh niên tham gia. Trong đó phải kể đến: các hoạt động kỉ niệm ngày thành Đoàn, Ngày Bến Tre Đồng Khởi... Bên cạnh đó, công tác duy trì thường niên “Đền ơn đáp nghĩa”, “Lễ thắp nến tri ân” theo hướng nâng cao tính giáo dục và tự giáo dục, nhằm khơi dậy lòng yêu nước, phát huy truyền thống cách mạng, bồi đắp tinh thần tự hào dân tộc. Ngoài ra, công tác giữ gìn truyền thống địa phương cũng được quan tâm không kém, với ngày hội thanh niên với truyền thống văn hóa được tổ chức. Tiêu biểu như: câu lạc bộ dân ca, hát sắc bùa Phú Lễ, đờn ca tài tử, các đội nhóm tuyên truyền ca khúc cách mạng, nhiều đợt sinh hoạt truyền thống, cuộc thi, chương trình... Thông qua đó, công tác giáo dục thanh niên về truyền thống có tính hiệu quả và sức lan tỏa cao.

Thứ ba, công tác giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên trọng tâm là xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Đồng Khởi mới “Yêu nước - Bản lĩnh - Hiếu thảo - Tình nguyện” được xác định là tiêu chí để thanh niên Bến Tre phấn đấu rèn luyện, xây dựng ý thức tự dưỡng, đạo đức, lối sống, góp phần định hướng văn hóa ứng xử. Đoàn Thanh niên tỉnh đã tổng kết với những thành tựu đáng khích lệ: đã tuyên dương được 90 đảng viên trẻ tiêu biểu trong học tập và làm theo tấm gương, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, 50 danh hiệu: “Tôi - Người thanh niên Đồng Khởi mới”; 1.200 gương thanh niên làm theo lời Bác các cấp.... Cuộc vận động “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp” trên mạng xã hội với hơn 30.000 tin tốt, câu chuyện đẹp góp phần đẩy lùi những thông tin xấu, độc hại, lan tỏa những giá trị tích cực, tốt đẹp; ngày hội khi tôi 18, diễn đàn “Xây dựng tình bạn đẹp - nói không với bạo lực học đường”; tuyên dương “Gia đình trẻ tiêu biểu”; chương trình “Tỏa sáng nghị lực Việt”, “Thắp sáng ước mơ thanh niên hoàn lương” được phát huy đạt kết quả cao.

Thứ tư, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật được diễn ra bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú như hội thi, diễn đàn, tư vấn pháp luật trực tuyến, tổ chức phiên tòa giả định, câu lạc bộ tuổi trẻ và pháp luật, chương trình “Pháp luật tuổi 18 - Vòng tay yêu thương”... nhằm tăng cường nâng cao ý thức “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”. Công tác tham gia đóng góp ý kiến vào các dự thảo văn bản luật cũng được quan tâm được triển khai sâu rộng đến toàn thể thanh niên. Công tác đấu tranh phòng chống tệ nạn xã hội và cảm thanh niên cũng được quan tâm sâu sát với 06 chương trình thắp sáng ước mơ cho thanh niên hoàn lương, chương trình “Lối về yêu thương, tuyên dương thanh niên hoàn lương”, 104 mô hình câu lạc bộ “Thắp sáng niềm tin”, 33 câu lạc bộ “Hướng thiện”, chương trình cảm hóa thanh niên vi phạm pháp luật, mô hình “5 giúp 1”...

Tuy nhiên trong thời gian công tác giáo dục thanh niên ở tỉnh Bến Tre còn không ít hạn chế như:

Thứ nhất, công tác giáo dục thanh niên chưa mang tính đồng bộ, thống nhất nên chưa tiếp cận được hết lực lượng thanh niên, đặc biệt là thanh niên theo tôn giáo và một bộ phận thanh niên đi học và làm ăn ngoài tỉnh, một số bộ phận thanh niên còn mang tâm lý e dè, ngại giao tiếp và tham gia các phong trào thanh niên.

Thứ hai, công tác giáo dục thanh niên chưa được

sự quan tâm đúng mức của các cấp ủy Đảng, chính quyền, chưa đánh giá đúng vai trò của công tác giáo dục thanh niên trong giai đoạn hiện nay. Đặc biệt là công tác giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa, lòng yêu nước cho thanh niên; chưa đào tạo được đội ngũ làm công tác giáo dục có trình độ chuyên môn năng lực cao.

Thứ ba, công tác giáo dục thanh niên vi phạm pháp luật, có nguy cơ vi phạm pháp luật thiếu tính bền vững, hiệu quả chưa cao, trước tình trạng thanh niên nghiện ma túy, vi phạm pháp luật có xu hướng tăng và ngày càng trẻ hóa.

2.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa thanh niên ở tỉnh Bến Tre hiện nay dưới tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Trên cơ sở một số thực trạng về công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa thanh niên ở tỉnh Bến Tre hiện nay, chúng tôi đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác giáo dục thanh niên ở tỉnh Bến Tre như sau:

Thứ nhất, tỉnh Bến Tre cần tiếp tục tập trung triển khai Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, giai đoạn 2015-2023”; Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” hướng tới mục tiêu là xây dựng thanh niên Đồng Khởi mới có lý tưởng, có bản lĩnh, khát vọng cống hiến vươn lên. Quyết liệt hơn nữa trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, nâng cao bản lĩnh chính trị, đưa công tác tuyên truyền, học tập vào thực tiễn cuộc sống và gắn liền với đời sống thanh niên sâu rộng trong học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, Nghị quyết của Đảng, Đoàn. Do đó, cần đào tạo một đội ngũ nguồn nhân lực chất lượng cao về công tác giáo dục thanh niên đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên thích ứng nhanh với cuộc cách mạng lần thứ Tư, nhằm phát huy có hiệu quả công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, sử dụng thành thạo các công cụ công nghệ thông tin để đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc, sai trái, thù địch. Số hóa các tài liệu giáo dục, tuyên truyền từ đó nắm bắt tư tưởng, dư luận xã hội trong thanh niên kịp thời uốn nắn những hành vi lệch chuẩn xã hội.

Thứ hai, tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa với nhiều giải pháp thiết thực phù hợp trong

công tác giáo dục truyền thống cách mạng, lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội, bảo vệ môi trường, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Trong đó, tập trung xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Đồng Khởi mới “Yêu nước - Bản lĩnh - Hiếu thảo - Tình nguyện”. Quan tâm hơn nữa đến công tác giáo dục ý thức giữ gìn, bảo vệ và phát huy truyền thống bản sắc văn hóa dân tộc, địa phương. Duy trì tổ chức hàng năm ngày hội thanh niên với truyền thống văn hóa, có chính sách phù hợp và hỗ trợ kịp thời các câu lạc bộ đoàn ca tài tử, hát sắc bùa Phú Lễ, tuyên truyền ca khúc cách mạng.... Tổ chức đa dạng các hình thức giáo dục đạo đức, lối sống, lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc với các hoạt động như về nguồn, hành trình đến với địa danh lịch sử, địa chỉ đỏ, sinh hoạt chuyên đề, chú trọng công tác đền ơn đáp nghĩa, tôn tạo và phát huy các khu di tích lịch sử, văn hóa kết hợp với bảo vệ môi trường, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Tập trung đẩy mạnh giáo dục kỹ năng, khả năng ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số để hình thành một đội ngũ thanh niên không những có đạo đức đức, kỷ luật, kỷ cương, ý thức trách nhiệm công dân, xã hội mà còn có kỹ năng sống, kỹ năng làm việc, ngoại ngữ, công nghệ thông tin, công nghệ số, tư duy sáng tạo và hội nhập quốc tế để phát huy hết lợi thế của tỉnh Bến Tre mang lại hiệu quả giáo dục thanh niên bền vững.

Thứ ba, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, hình thành thói quen “Sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”. Trong đó, chú trọng tuyên truyền Luật Thanh niên 2020, chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam giai đoạn 2021-2030; Luật An ninh mạng 2018; Luật hôn nhân và gia đình 2014, Bộ Luật lao động 2019... nhấn mạnh những nội dung chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền, lợi ích và nghĩa vụ của thanh niên. Duy trì và nâng cao chất lượng của các câu lạc bộ “Tuổi trẻ với pháp luật”, mô hình “Phiên tòa giả định”; phối hợp với các ban, ngành trong việc giáo dục thanh niên. Đặc biệt, chuyển đổi số trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật nhằm mang lại kết quả cao nhất.

Thứ tư, thường xuyên đổi mới phương pháp, cập nhật các kiến thức mới, bồi dưỡng, đào tạo, nâng cao năng lực cho đội ngũ làm công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa thanh niên để tạo tính hiệu quả bền vững của công tác giáo dục tuyên truyền. Có chính sách thi đua và khen thưởng thích hợp đối với đội ngũ nòng cốt này.

3. Kết luận

Tăng cường đổi mới giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh niên ở tỉnh Bến Tre hiện nay là một trong những công tác vô cùng quan trọng, nhằm phát huy tối đa những giá trị lớp thanh niên Đồng Khởi mới có sự phát triển không những về mặt thể chất mà còn phát triển về mặt trí tuệ, luôn năng động, sáng tạo, tự khẳng định mình, lực lượng có tiềm năng to lớn. Do đó, việc giáo dục rèn luyện cho thanh niên Bến Tre mang trong mình ý chí tự lực, tự cường, có bản lĩnh tư tưởng chính trị vững vàng, khát vọng vươn lên, ứng dụng có hiệu quả tích cực những thành tựu của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ Tư, làm chủ khoa học công nghệ làm giàu, thi đua xây dựng tỉnh Bến Tre không ngừng phát triển ngang tầm với các tỉnh khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long và cả nước, đi sâu vào hội nhập quốc tế. Trên cơ sở đó, Đảng bộ và Nhân dân Bến Tre đã có những đường lối, chính sách, chủ trương gắn liền với thực tiễn nhằm tăng cường đổi mới công tác giáo

dục thanh niên có lý tưởng, đạo đức, lối sống văn hóa khẳng định một thế hệ thanh niên thích ứng nhanh với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ Tư, năng động, sáng tạo, xung kích, đủ đức, đủ tài, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm ngày càng khẳng định vai trò, vị trí, đóng góp xứng đáng và sự phát triển của tỉnh Bến Tre trong thời gian tới.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 2*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
3. Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Bến Tre lần thứ XI*.
4. Cục thống kê tỉnh Bến Tre (2019), *Niên Giám thống kê tỉnh Bến Tre 2019*.

Xây dựng dàn ý cho bài luận về bản thân... (Xem tiếp trang 300)

5	Mục tiêu học tập tại trường	- Xác định mục tiêu học tập cụ thể ở ngành học. - Nêu kế hoạch học tập bậc đại học theo lộ trình phù hợp tương thích với mục tiêu đã xác định. - Xác định hướng phát triển kì vọng sau khi tốt nghiệp đại học.
6	Kết luận	- Đưa ra những cam kết về việc hoàn thành mục tiêu gắn với các cột mốc thời gian cụ thể. - Gửi thông điệp của bản thân đến với hội đồng tuyển sinh theo cách tinh tế, sắc sảo, ấn tượng nhất.

Tất yếu dàn ý bài viết mà chúng tôi đề xuất chưa phải là một mẫu chuẩn cho BLVBT vì tính hạn hữu của mục đích sử dụng. Dẫu vậy, khi có một số điều chỉnh tùy theo mục đích sử dụng và một số thông tin cần bổ sung/ lược đi tương ứng, đây vẫn là một cấu trúc đáng để tham khảo, đặc biệt là khi những nội dung triển khai rất dễ dàng chuyển thành những tiêu chí đánh giá trong bảng kiểm dành cho kiểu bài.

3. Kết luận

Dẫu vẫn còn những tranh luận về kiểu bài (là một văn bản thuyết minh chính bản thân mình của các ứng viên khi đính kèm hồ sơ hay là một văn bản nghị luận với các lý lẽ và bằng chứng được sử dụng phải nhằm hướng đến việc làm rõ đặc điểm tiêu biểu của người viết) nhưng không thể phủ nhận giá trị thực tiễn mà BLVBT đem lại cho HS. Một BLVBT được

triển khai thế nào để không phải một bản sơ yếu lý lịch với rất nhiều thành tích mà là một tập hợp những điều giúp ứng viên trở nên rất cá tính, vô cùng tuyệt vời trong đánh giá của hội đồng tuyển sinh là động lực thúc đẩy chúng tôi tiếp tục cập nhật lý thuyết dạy viết, tiếp tục tìm hiểu. Mục đích của điều này không gì khác hơn là nỗ lực lấp đầy dần những khoảng trống trong nghiên cứu vấn đề và hỗ trợ HS tốt nhất trên con đường hướng đến những bậc học cao hơn.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Thành Thi (chủ biên). (2022). *Ngữ văn 10 (tập 2)*. Hà Nội: Giáo dục Việt Nam; tr.104 - 109
2. Bùi Mạnh Hùng (tổng chủ biên). (2022). *Ngữ văn 10 (tập 2)*. Hà Nội: Giáo dục Việt Nam; tr.113 - 117
3. Lã Nhâm Thìn, Đỗ Ngọc Thống (tổng chủ biên). (2022). *Ngữ văn 10 (tập 1)*. Đại học Huế. tr.109 - 113Tlđd [3]
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông – Chương trình tổng thể*. Hà Nội: Giáo dục Việt Nam; tr.6
5. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông – Môn Ngữ văn*. Hà Nội: Giáo dục Việt Nam; tr.4
6. Mark, S. (2009). *How to Write the Perfect Personal Statement: Write Powerful Essays for Law, Business, Medical, Or Graduate School Application*. Colorado: Peterson's.